

DBM-16080002030404 Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

June - 2022

Management of Industrial Relations-1

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.
(2) કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

1	કોન્ટ્રાક્ટ મજૂર કાયદો, ૧૯૭૦ની ઉપયોગીતા અને સ્થાપના વિશે વિસ્તારપૂર્વક જણાવો.	17.5
2	નોંધ લખો :
(1) કોન્ટ્રાક્ટરને લાયસન્સ.
(2) કોન્ટ્રાક્ટ મજૂર કાયદો, ૧૯૭૦માં કલ્યાણકારી જોગવાઈઓ.	17.5
3	સામૂહિક સોદાગીરીનો અર્થ, વ્યાખ્યા આપો. સામૂહિક સોદાગીરીના લક્ષણો જણાવો, સામૂહિક સોદાગીરીની પ્રક્રિયા સમજાવો.	17.5
4	નોંધ લખો :
(1) સામૂહિક સોદાગીરીના કાર્યો.
(2) સફળ સામૂહિક સોદાબાજી માટેની આવશ્યક પૂર્વ શરતો.	17.5
5	સંચાલનમાં કામદારોની ભાગીદારીને પ્રભાવિત કરવાના હેતુઓ અને અસર કરતા પરિબળો સમજાવો.	17.5
6	નોંધ લખો :
(1) સંચાલનમાં કામદારોની ભાગીદારીના સ્વરૂપો અને સ્તર.
(2) સંચાલનમાં કામદારોની ભાગીદારીની અસરકારક કામગીરી માટે આવશ્યક શરતો.	17.5

- 7 શિસ્તનો અર્થ, વ્યાખ્યા આપો. તેના લક્ષણો અને ઉદ્દેશ્યોની ચર્ચા કરો. 17.5
- 8 ટૂંક નોંધ લખો : 17.5
- (1) ફરિયાદ હેન્ડલિંગ પ્રક્રિયા
- (2) ફરિયાદ હેન્ડલિંગનું મહત્ત્વ

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Marks are equal for all questions.
- (2) Give answer of any four questions.

- 1 Explain the applications and establishment of Contract Labour Act, 1970 in detail. 17.5
- 2 Write note on : 17.5
- (a) Licensing of contractor.
- (b) Welfare provision in Contract Labour Act, 1970.
- 3 Give meaning and definition of Collective Bargaining. Explain characteristics of Collective Bargaining. Explain process of Collective Bargaining.
- 4 Write note on : 17.5
- (a) Functions of Collective Bargaining.
- (b) Pre-requisites of a successful Collective Bargaining.
- 5 Explain objectives and factors influencing to workers participation in management (WPM) 17.5
- 6 Write note on : 17.5
- (a) Forms and level of WPM.
- (b) Necessary condition of effective working of WPM.

- 7 Give meaning and definition of Discipline. Discuss its characteristics and objectives. **17.5**
- 8 Write note : **17.5**
- (a) Grievance Handling Procedure.
 - (b) Importance of Grievance Handling.
-